

-TOTS ELS GOSSOS LI BORDAVEN A ELL-

Diguem que va ser una tarda, no té gaire importància que fos d'abril. En aquella hora la finestra nomenava una a una totes les coses que sembla exigir una noguera, i aquesta, acollidora i condescendent, no li posava objeccions al cant dels diferents ocells, tots eficaçment invisibles. L'home, un qualsevol del que col·laboren diàriament per tal d'engrandir la xifra dels suposadament assenyats, és a dir, de tots aquells que gestionen i comparteixen bogeries semblants, de sobte va perdre peu quan li va semblar sentir el xiuxiueig de la llum grisa que s'esmicolava per les rajoles. L'Ernest -que així es deia el pobre desgraciat- encara no ho sabia, però per alguna estranya i desganada maldat, just en aquell moment va voler l'atzar donar-li una obsessió; és a dir, un destí.

És probable que els més inquiets, els més curiosos, vulguin saber-ne els motius; tanmateix, és ben segur que entre els improbables lectors, siguin uns quants els que considerin inevitable tenir una opinió envers aquest trist succés (és conegut -quasi vulgar- el fet que una de les severes molèsties de tenir una opinió és que possibilita la contrària; els carrers certifiquen aquesta obvietat desbordant-se diàriament de gent que té raó, cosa que sovint als més escèptics, als més cansats, els hi sol provocar enyorances de paradisos desraonats).

Doncs bé, per no ignorar-los els puc dir que aquest home -l'Ernest- no va ser un nen alegre, tot i que potser seria més precís dir que en prou feines va ser un nen i que tampoc va ser saber com fer-ho per estar veritablement trist (cabria fins i tot dubtar de si, amb el pas del temps, va ser en realitat un home o només una ombra tossuda); però això, sent quelcom comú, res explica. Tampoc capbussar-nos en la seva caòtica i esfilagarsada biblioteca a la recerca d'alguna explicació ens ajudaria a treure'n l'entrellat. En realitat, seria com intentar torçar una cantonada sense volta ni solta, una cantonada òrfena de carrers que torçaríem un cop i un altre sense que això suposés arribar a cap lloc. Tanmateix, un absurd que, ben segur, fatigaria totes les nostres nits. Sent molts els llibres pels quals va transitar, cap va voler permetre-li aquietar un pensament el temps suficient perquè pogués fructificar. Per dir-ho clar i ras, l'Ernest llegia com el reclús que fa voltes al petit patí de la presó; una pràctica que a ningú se li acudiria definir com una manera de viatjar.

Només el fet que el seu esgarriós desvari fos del tot incompreensible pot acostar-lo a qualsevol succeir; tal vegada no fent-lo intel·ligible, però sí donant-li aquell punt de tendresa i compassió que tot allò que envolta l'ésser humà necessita.

Potser més fàcil els hi serà acceptar que per aquest home la seva sort estava feta. A partir d'aquella desventurada tarda la seva vida es va convertir en un infern. Dia rere dia va poder sentir el brunzit de les formigues i al fragorós batre d'ales de les papallones; també, en els llits secs dels rius, va poder sentir els aldarulls de l'aigua que, ja fa molt de temps, en ells va córrer esbojarrada a la recerca del mar; i encara que els hi pugui semblar impossible, va sentir amb una infinita precisió el frec a frec de les estrelles en la fina tela de la nit, i fins i tot el parpelleig de la dona que, just en aquell moment, travessava el carrer d'una ciutat llunyana.

Perfeccionant el seu infortuni, soscant el seu abisme, aprofundint la seva desgràcia, aquest horror no es va voler aturar i li va permetre escoltar l'allau de paraules que al seu voltant encara no havien estat pronunciades; totes i cadascuna de les converses, com sempre estúpides i previsibles, que l'any demà abocarien a la sala del cafè els seus companys de feina; els futurs rumors i les gairebé infinites malediccions del veïnat; i en una espiral de paroxisme i horror, el cruixir dels fulls de diari que encara no havien estat impresos.

Tancat a la seva habitació, amb el terrible estat de consciència que sens dubte comporta poder escoltar-ho tot i alhora no entendre gairebé res, l'Ernest esmicolava els seus tristos i angoixants dies sense moure's de sota els llençols. No menjava per no patir la insuportable fressa del seu mastegar; no volia que ningú el veiés en aquell estat, ni tan sols la seva dona i el seu fill, perquè ja havia escoltat, amb tota mena de detalls, tot el que li dirien. Cap, dels diferents metges que l'havien visitat, i a pesar de la forta medicació receptada, havia aconseguit que descansés, ni que fos una estona. Sense donar-li treva, una multitud de persones del tot desconegudes el continuaven martiritzant amb el tic-tac dels seus rellotges. El pobre desgraciat estava convençut que tots els gossos li bordaven a ell, fins i tot aquells que encara no havien nascut. Cada vespre, un estol fosc i invisible de caps d'estat, ministres i portaveus de tota mena el visitaven per escridassar-li llargs discursos fins a deixar-lo completament extenuat.

Cap precedent, cap cas que es pogués considerar del tot semblant, això és el que va constatar el Joan -el seu fill- en la recerca desesperada per intentar trobar alguna explicació a la desfeta del seu pare. Uròleg de professió, i per tant acostumat a aprofundir en els misteris més foscos de l'ésser humà, alhora que a remenar per les xarxes a la recerca de tota mena d'informació, va poder descobrir uns quants casos, documentats per diferents universitats de prestigi, però cap d'ells idèntic, ni de bon tros, al que estaven vivint a la família. Segons sembla, a principis dels anys setanta la Universitat de Colúmbia va publicar un extens treball relacionat amb persones amb capacitats d'oïda que es podrien considerar com a sobrenaturals. Alguns dels casos investigats van ser el de Charlie Monk, un taxista de Nova York que sentia tot el que es deia en un sorprenent radi de cinc-cents metres, però curiosament només en italià; o el de l'Ella Davis, una dona que va marxar a viure a un poblet perdut del desert de Sonora per no escoltar als seus cunyats i aquests, puntualment representats per les seves veus, la van continuar visitant durant més de deu anys. Eren molts els casos que si podien trobar en aquest estudi, però a diferència de l'Ernest, tots escoltaven diguem que en un temps present, i per tant cap d'ells patia l'horror afegit de sentir el terrabastall del passat i l'insuportable enrenou del futur (dubtosa facultat que només proclamen, com a seva, estafadors professionals, bruixes i bruixots de cap de setmana, mitjans d'estar per casa, algun ministre d'economia i una quantitat incalculable d'il·luminats de tota mena i condició).

A res que conservi un xic de lucidesa li hauria de venir de gust perpetuar-se, però per si de cas algú decidís contrariar aquest fet, l'inescrutable disseny estableix que ningú pot ser per sempre (tanmateix, no és improbable que aquest sigui l'únic argument, del tot irrefutable, de la controvertida i qüestionada bondat divina). Com que l'Ernest no podia ser diferent de la resta, pocs mesos després d'aquella nefasta tarda de primavera que va marcar l'inici del malson, al cop de porta esgarriós de l'últim batec del seu cor li va precedir l'anhelat silenci que tan desesperadament buscava. O això és el que ens convé creure, allò que li desitjaríem fins i tot als nostres més persistents enemics; però el cert és que ningú sap que senten els morts; ningú pot assegurar que la mort no suposi l'escolta infinita d'un únic, monòton i inconcebible so. Una sola nota que, horriblement persistent, vulgui desmentir el general consens que envers la pau, el silenci i el descans tots els cementiris certifiquen.

